

Motion till riksdagen 2022/23:1341

av Peter Hultqvist m.fl. (S)

Riskkapital och bankkontor på landsbygden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en särskild utredning bör genomföras med syftet att lägga förslag på förbättringar av den långsiktiga kapitalförsörjningen på Sveriges landsbygd och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det kan med enkelhet konstateras att förutsättningarna för livsvillkoren i olika delar av landet skiljer sig åt markant. Den regionalpolitiska klyftan är tydlig. En av många faktorer som spelar in är kapitalförsörjningen. Bl a framgår det av den nationella strategin för regional utveckling.

Storstadskommunerna har en helt annan tyngd än det övriga landet när det gäller riskkapitalförsörjning. Det går tydligt att säga att det privata riskkapitalet har en stor koncentration i storstadsregioner. Nära 90 procent av det investeras i dessa områden. En mycket liten del går till landsbygdskommuner. Samtidigt kan vi se hur bankerna minskar sin närvaro i de mindre kommunerna.

År 2021 kunde vi konstatera att 36 procent av bankkontoren finns i storstadskommunerna. I landsbygdskommunerna var siffran 21 procent och i s k blandade kommuner 43 procent. Dessa siffror innebär en markant förstärkning i storstäderna om man ska analysera det trendmässigt i förhållande till tidigare år.

Strukturumvandlingen inom bankväsendet har inneburit en centralisering. Nedläggningar av banker har motiverats med effektiviseringar och besparingar. Men verkligheten visar att antalet bankanställda legat konstant kring 40 000 de senaste 20 åren för att öka med 1 000 personer 2020. I praktiken så har det lett till en geografisk storstadskoncentration.

Idag saknar cirka 10 procent av landets kommuner ett bankkontor. Det innebär att kunskapen om den lokala marknaden och företagandet tunnats ut. I sin tur leder det till sämre lånevillkor, investeringar som inte kommer till stånd och ett minskat antal

företag. Sambandet mellan avståndet till ett bankkontor och möjligheten att få lån är en realitet.

Några intressanta fakta som beskriver de skilda förutsättningarna är följande:

- Ett bankkontor i en glesbygdskommun täcker 1 284 kvadratkilometer.
- Ett bankkontor i en s k blandad kommun täcker 429 kvadratkilometer.
- Ett bankkontor i en storstadskommun täcker 34 kvadratkilometer.

Detta visar tydligt att det måste skapas en bättre situation för lokala banker och riskkapitalförsörjningen i Sveriges landsbygd. Det handlar dels om åtgärder som motverkar dessa problem, dels om att stödet för kooperativ, ideella organisationer, ekonomiska föreningar och företag på landsbygden måste utvecklas. I grunden så finns det från ett ”hela Sverige ska leva”-perspektiv ett tydligt samhällsintresse att förbättra riskkapitalförsörjningen och stimulera lokala bankers existens och nyetablering.

Peter Hultqvist (S)

Lars Isacsson (S)

Sofie Eriksson (S)